

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Foi'a ac st'a ese in t ta domineca,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in t te dilele.

Pretinul pentru Ostranguri : pre anu
6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu tri-
lumin 1 fi. 50 cr.;  ra pentru Stra-
netate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu
4 fi. pre unu trilumin 2 fi. in v. a.
Unu exemplar in costa 10 cr.

T te siodeniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diregint  a diurnalului:
Aradu, Stra a Teleki-ana, nrul 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tace timbrale.

RINDUNICA. . . .

Rindunica mitutica
Ce mai vii in ti r a mea,
C a vedi draga pa erica
S rtea n stra aci-e rea.

Vedi c a crud a tirania
Neci pre tin  nu te-a crutiatu:
Cu drac esc a-i bucuria
Cuibulu ti l a d rimatu.

Libertatea inca-e rara,
Si vedi cursele cum stau
S a ne prinda, dar tu sb ora,
C a acelea lantiuri au.

Du-te dar in alt a ti era,
Unde-e ceriulu mai frumosu,
Unde 'n veci e primav ra,
Nu ca la noi totu nuorosu. . .

S i-ti f a cuibulu, lunga care
S r a candu vei odihni,
S i'n a ta dulce cantare
De noi d eca-i pomeni,

D i c a 'n ti r a ungur sca
Libertatea-a repausatu,
C a natiunea roman sca
De mongoli se-a subjugatu. . !

Corespondintia.

P. T. Domnule redactoru!

Bueurosu asi fi corespunsu dorintiei esprimate,
dar nu m a iertat  neci tempulu neci impregiurarile
de candu me sentu mai bine. — De serisul ar fi
multe, dar pr e pucine d in ele ni sierbescu spre
mangaere. Numai dupa multe lupte si nenorociri
castiga omulu in valulu suferintelor sangele celu
rece alu trancillitat  si devine mai superioru spiri-
tualmine; pucini se potu 'nalti  la acestu suisiu,
inse de trei ori fericitu cine-e la aceea inaltime.
Candu vedi at t a reutate ajunsa la potere, si at t a a-
vere pentru n mulu teu inerta, si d in 10-ci de mile
p ote neci unulu care consciutu s a esclame: „cogito,
ergo sum,“ apoi a buna s ema c a aureol a lui Joie
are s a-ti sclip sea in campii Elisului, dar pe pa-
mentu s a fimu justi, forte precauti si consecinti, si
s a ni cautamu de misiuni sublime. — Disu-a eruditu
Hasdeu in discursulu s en, in sal a Bal enu, in
afacerea strusbergiana, c a suntemu inca in stare
prunc sca, si io recunoscu adeverulu acestui asertu,
inse regul a pedagogica suna: „Lasati pruncii prunci,
dar nevoiti-ve ca s a devina princi buni.“ — I er a
pentru ast a digressiune mentale. — Noi pe aice
stamu totu reu, c a ori in coto ti-arunci ochii, nu
vedi dec tu numai putrediune s  era putrediune, si
cei ce d in intemplare vedu ceva mai departe: sunt
sireti si tradatori. — De trei luni cloceseu
boierii nostri romani, si si d intre neromani cei legati
pr in interese pe  uele unui puiu de „Patriot“ alu
Bucovinei cu tendintie romanesei, precum mi se
espune ce a fi dreptu o s a vedem  dupa iv ela.
Lim a teutona ! ! ! o ad opta! Protestul
contr  Mitropoliei Bucovinene numai singuri d ou e
decanate alu Campulungului si alu Humorului le-au
subscrisu cu micu cu mare, in colo unu „miseru“

infricosiatu. — Episcopulu a plecatu ér' la Vien'a, ea sà luere spre binele tierei (?) ! si pre unii d'in popșorii cei nuoi de „bonae spei“ i-audi dieendu : „aus macht man keine Peitschen;“ si li s'a inchiaiatu cosmopolita filosofia, latra apoi la stân'a „fondosului pravoslavniciu“ d'in preuna eu tota strainimea, si-facu sierbitiulu de fameni eunuchi la marele harem de dominatiune eminamente corecta „svabesca policeasca!“ A asudá frate pentru escultatiunea poporatiunei si a se ineruntá in lupta nu voru, nu voru ei preferá comoditatea, — nu-e crescere, educamentu, fundamento si pace! ! ! In Vien'a aveam teneri tie-nuti pe spesele fondului cete de 7 si 8 ani si ce-e d'in tr'insii? Cei multi sunt pâna acum'a slanina canesca si noa ni mananca Nemtii carnea de vii si materialu si spiritualu. — Contrastulu in desvoltarea facultatilor intielesuali si morali si lips'a de un'a armonica cultura a amenduror'a a produsu caricaturele ceste „siode“ d'in cadru quodlibetului bucovinéu; ei au vrionu sà statuésca un'a natiune pravoslavnica si separata dupa ce au fostu coplesti de Iosifu alu II-le celu pangermanisatoriu fora viotia municipale, fora institutiuni nationali, — tote le-au cocositu dominatiunea straina si pribegii, au apatosiatu romanismulu neconsciutu.

Sie! Vale!

Dorn'a Candreni, (Bucovin'a) in 21 Marte, 1872.

Isidoru Procopianu.

TRÉNC'A SI FLÉNC'A.

T. Dulce soro Flénca! Vina sà-ti mai spunu si tie vre o dôue nouatati, ca-ci chiaru a séra am sosit u si eu d'in Pest'a.

F. D'apoi ce foculu teu te-a portatu pre tine pe acolo?

T. Da am fostu la adunarea tenerimei romene de acolo. Dar' tu nu scii ca a conchiamatu o adunare generala, in care s'au sfatuitu ca sà bage o instantia la dieta.

F. Si ce titlu a datu instantiei aceleia?

T. Titlulu de dechiaratiune, est'a, petitiune voiam sa dicu.

F. D'apoi ce a fostu cuprinsulu petitiunei aceleia?

T. Da se róga, ca la universitatea infintienda in Clusiu sa fia considerata si limb'a romana de limb'a propunerei.

F. Eu soro Trénca di'n parte-mi i laudu. Si pr'in cine sà bage petitiunea acea la dieta?

T. Apoi tota tenerimea a decisu, ca sà se tramita pr'in unu ablegatu romanu, numai cinstit'a „Patria,“ dragutia celoru cu capu mare, si inca unu Lingebilde au propusu, ca sà se bage pr'in de parte ve-dutulu Deák.

F. Multi fluturi i mai sbóra pr'in capusi „Patriei.“

T. La revedere in nrulu venitoriu! ca mi arde tantasiu.

T. Ce cugeti sora Flénca, cam cete prenumeranti are redactiunea „Patriei“?

F. Apoi eu nu sciu de-a dreptulu sà-ti spunu, fara cam cugetu ca cete flumendi toti.

T. Asia dar' ti voi spune eu: treidieci de prenumeranti si eu S. Sa parintele episcopu dela Lugosiu treidieci si umulu, dar' si elu a conto numai.

F. Că-mi pare mie, că se apropia pe di ce merge de in veci amintirea ei. . . .

Sperantii'a natiunei.

Lasitate nationala: comic-tragica in trei acte.

(Scen'a inscenata pr'in vr'o cete-va activistati, se petrece susu la Pesce).

Personele: Sluga la Dirlóga, Complexu Honvidu si Pop'a Svatossiu celu smeritu convocatorii de adunari nepolitice, Opinca Calu presedinte, si alti multi betrani-inteneriti, redactorasi si oficianti ministeriali multu independenti.

ACTULU I.

Scen'a 1. Ideea.

Sluga la Dirlóga: (Tusindu un'a, apoi eu multa smerenia) Vediendu (éra tusiesce) vediendu, (pausa) ca barbatii si femeile, (tusa dupla) ca barba, barba . . . a . tui . . . natiunei nostre vostre, (tusa séca) nu se (tusa) mai ocupa de causele nos:re (stranutare cu tusa) si nu lucra nime nimicu (tusa rea). . . .

Redactorasiniu: (pentru sîne) Oh! nimerniculu a perduto puiutulu (i face semnu cu man'a la urechi, *Sluga la D.* continua:) vediendu, ca numai avemu (tusa) conducatori, (cu nefram'a la nasu) si greutatile nati (tusa) u (stranutare) nei (si-pune ocolirarii pe mésa) sunt totu pre umerii nostri, si si si si si numai noi (cetesee depre o harția totu tusindu si stranutandu) o potem scaþa de periclu, — conformu poruncoi, imbetandu-ve cu apa rece — v'am consielatu aice, ca sà concurgeti cu activitatea vóstra la activitatea nostra, sà avemu cu ce ne fali stapaniloru — deci poftim desbateti (trantesce ochilarii sub mésa, si tu-siesce ne'acetatu.)

Scen'a 2.

Opinca Calu: (dupa ce fu alesu de presedinte, fara ca sà se fi auditu vr'unu cuventu, ocupandu locu pe lavitia) Eu desi am amblatu la capre (cu tonu mai innaltu) si am mancatu multa mamaliga si multi malaiu (strigandu) totu-si am subscrisu pronunciamentulu (sbierandu) si m'am facutu oficialu guvernamentalu, (urlandu) deci eu am jurat u nu me ocupá de politica-nationala —(abiè auditu); pr'in urmare nu vorbiti de natiune (linisce mare cete-va minute).

ACTULU II.

Scen'a 1. Suplic'a.

Opinca Calu: De óre ce nime. . . .

O vóce: Fratiloru! Cautati-ve de lucru si nu ve (sgomotu mare) unde nu ve fiorbe (urlete.)

Pop'a Svatossiu celu smeritu: Natiunea e in periclu, luneca pere; asiè a prorocitu celu ce m'a tramsu aici, sà grabimur!

Redactorasiulu: Eu ca slugutia ce sum, vi spunu un'a si buna, veniti cu mine la stapanulu meu.

Alta vóce: Fratiloru! Noi suntemu romani. . . .

Voci: Ah! oh! vai! politica, suntemu perduți.

Opinca Calu: Vai de mine si de mine — de aude siefulu, sun alu dracului. Tulai Dómne! Tulai! (incepe a tremura si se pitulá sub mésa.)

Complexu Honvidu: Vai de noi, (sare la ferestă) en uitate vinu pandurii, pace de noi! La fuga copii! (fuge.)

Sluga la Dirlóga: Ah! vai! Serófa nostra móre (silentiu mare! toti se pitulesc sub mésa si tremura.)

Presedintele: (sioptindu) S'a priimitu!

ACTULU III.

Scen'a 1. Modulu.

Opinca Calu: (abiè auditu) Sà se dee in côte si in genunchi.

A treia rîce: Ce? Cum? (sgomotu drăcesc.)

Redactorasinh: De nu-lu dati stapanului alii lui să fiu eu toti.

Unu trimis: Ba de nu-lu dati stapanului ve dău sueluui. (Maioritatea se abține, minoritatea se imparte în două parti, o parte în trei și cei remasă decidu ceva despre cova, cei ce nu-să de fată subscriu și cortină cade.)

Precum unulu asiè altulu.

Precum Iud'a pre Cristosu

Numai pe 30 de-argintu —

Asie pentru-unu osu de rosu

Mulți națiunea loru si-o vindu. . .

Dîet'a Ungariei.

L. Csernátony (satelitul lui C. Tisza, să unulu d'intre cei mai selbateci (nyers) facie de națiunalitati): Sufra-giul universalu lu-recunoscu și priimescu — în teoria; în praxă lu voi acceptă numai atunci — candu voru perni națiunalitatile nemagiare d'in tiéra! (Eljen, helyes!)

Alesandru Romanu: Cumca pretensiunile romanilor sunt nu numai drepte, dar și usioru de implitu, aréta impregiurarea, că — după convingerea mea — națiunea romana nu pretinde deocamdata introducerea sufragiului universalu: ci numai atât'a, ca și ea să aibă parte de beneficiile, de cari se bucura națiunea magiara, — pretinde nimicirea nedreptatilor să faradelegilor strigătore la ceriu, ce se facu romanilor d'in Transilvania. — Candu a-ti avè Dvóstre numai vointia și intențiune buna, cestiunea de națiunalitate s'ar potè deslegă usioru; — dar tocmai astă vi lipsesc. — Națiunea romana suporta numai greutatile, — éra binefacerile le usurpati voi; cum dara i poteti impută, cumca este nemultumitoria și are tendintie separatistice? — Pr'in proiectul presintă voiti a despoia poporul de drepturile date lui inca in 1848. Reutatea vóstra v'a condus in labirintul de unde nu ve poteti scapă de 2 lune de dile. — Sor-man'a turma a mamelucilor órbeca in intunerecu fără de capulu ei celu vediu, care in locu de a face pr'in „inteleptiunea lui“ lumina in intunerecu, se face cu totulu nevediutu. (Igaz, helyes, in stang'a.) — Deputatii romani națiunali nu potu să tienă nici cu Tisza, că-ci elu a voitu a ne alungă d'in tiéra, — nici cu Táncsics, că elu defeliu nu voiesce nici a ne recunoscere; ci sunt siliti a face opusetiune ei de ei. — (Babesiu se cuibaresce, face grimasuri, pare că ar fi cu custiritia.) Guvernulu și mamelucii nu au locu, unde amu potè stă cu onore. (Babesiu crêpa de ciuda.) — Liniscea și atentiu-ne numai elu o turbura.) — Dictei, cumca poporul nu e aptu pentru votulu universala, ve insielati forte, totu d'acestu argumentu s'a servită și absolutisticii; poporul — după parerea mea — este totu-deun'a maturu pentru libertate. Să fiindu-că propunerea lui Madarász intr'a colo tientesce, o sustieni să eu. (Aprobari viue in stang'a.)

Col. Ghyczy: Voiesce să facu căte-va reflesuni dlui deputatu A. Romanu, (Halljuk! Babesiu se neliniscsesce, să se întreba, de unde atât'a onore, Ghyczy se respondă lui Romanu! Horrendum dictu! Dar mie cine mi-responde? — naib'a) și dlui A. Mocioni (Babesiu se mai molcomesce). Noi n'avemu de a mai imparti drepturi cu națiunalitatile, cătu li-am datu li-sunt destule; ma și pré multe; asertiunea dlui Romanu cade de sine (Igaz, d'in tóte partile. Aplause prelungite). Ales. Mocioni, ce e dreptu, vorbesce forte frumosu; dar' pentru atât'a, călu auscultamu (Ugy van éljen a szónok). Deci am gatatu tréb'a si cu Dr. Alesandru. (Aplause; Pulszky merge a stringe man'a oratorului, dar estă lu-flesnesce peste nasu, cătu se intórce cu cracii in susu. Risete și aplauze in stang'a; vaierature in drépt'a.)

Mih. Táncsics: Eu nu recunoscu alt'a națiune pre faciea pămentului, decât numai pre cea magiara, tóte cele-lalte sunt schusterfleck, — deci n'avemu să indestulumu nici o națiunalitate. (Igaz, aplause.)

V. Babesiu: O. Casa! Cugetu cumca astădata numai ce voiu fi auscultatu (Mai multe voci: ce se mai vorbesc?) Am ce-va interesantu. (Halljuk tehát, mi szül ki belőle.) Nime nu l'a combatutu pre Romanu cum se cade, lu-voiu combate deci eu, (Pré bine, te auscultamu cu totii, striga tóte gurele rele.) Romanu a vorbitu in numele națiunei romane. — elu inse n'a potutu să vorbescă numai in numele seu! (Igaz! most pompásan beszél, Csernátony strunge man'a cu vorbitorulu.) Elu dice, că nu tiene cu ómenii căci d'in opositiune, — eu tienu cu el. (Aplause) pentru-că acolo e libertatea și democratia. (Eljen.) Óre cine e mai liberalu ca d. Tisza? să mai mare democrat, decât Táncsics? (Igaz) Eu cu acestia tiene, ci mi-sunt conducătorii mei (Eljen), eu sum numai conducătoriulu — Albinei. Romanii nu potu trai pe lumea acéstă fără magiari; deci nu potu să partinescă cele dîse de Romanu. (Helyes! ba că ce bine l'a combatutu! gidovalosiu acesta inca va să devina cu tempulu omulu nostru, strigă tóte gurele magiare.) Decum-va nu vorbiá Romanu, eu nu ve poteam delectă estu-modu. (Igaz; ember vagy Israel fia! să-ti fia destulu asta-di.) Ei bine, aveți indu-rare a me lasă să continuez manc.

* * *

In diu'a urmatória nepolemisandu cu deputatii națiunali, nu l'a auscultatu nime; cum-că ce a vorbitu nu scim, că-ci vorbirea-i a remasu *nestenografata*.

TAX'D'A și MAND'A.

T. Cum? Secretariulu Societății montanistice dela Resita Diaconoviciu, este acum'a preotu sfintit'u?

M. Ea nu mai vorbí să tu nemicuri de astea.

T. Ausculta vorba la elu; d'apoi cetesce nrulu 19. d'in „Albin'a“ să te vei convinge, că metropolitul B..... cu secretariulu seu archidiecesanu „Priculiciu“ a pusu negru pre albu o singhelia in „Albin'a“, in care se dice: „parintele“ Diaconoviciu dela Resita.

M. Asíe! d'apoi că acei'a frate, Dieu de mai sciu ei a dese ori că ce punu in „Albin'a“. . . .

T. „Patri'a“ lui Pist'a seduce in tóte locurile, unde numai sunt fintie — slabă la angeru.

M. Cum asiè?

T. Apoi inea și pre unii „hátramoždító — bémteri“ d'in Pest'a.

M. Dóra nu potu inaintă bietii, și ceresa patronatulu „Patriei“?

T. Se pote.

M. No, că-i va si conduce la — fericire! bună óra ea orbulu pe schiopu.

A. și B.

A. Ghici frate, ce pote fi astă: *se-a nascutu, l-au boteratu, fore ca vietia să fia capatatu*,

B. Ce să fia, — vre o sterpitura.

A. Asiè dara, — e proiectul ecclu nou de legea electorale!

A. Sei cari romani sunt cei mai buni crestini?
B. Cari?

A. Cei dela „Patri'a“ d'in Pest'a, că-ci aceia credu tóte orbisiu, chiaru sì cele mai mari mintiuni unguresci.

LA REDACTIUNE.

Redactorele: „Domnule redactore, in care rubrica a foiei nóstre sà punemu sì noi articolulu de lauda alu providentialului“ dela „Albin'a.“

Redactorele: „Da pune-lu intre tréne'a sì flénca.“

A N E C D O T E.

— tramise de *Georgiu Georgiti'a*. —

Invetiacefulu fiindu intrebatu de invetiatoriu, că pentru ce nu a venit ieri la scóla, response: „Daca a disu mam'a că-su morbosu!“ —

Unu omu intrà la vecinulu seu sì-lu aflà d'in intemplare tienendu pre muierea sa pe bracé. Dupa ce a intrat ilu intrebà: ce mai lucri vecine? Ér' elu i response: mi stringu cóstele la olalta! — Cumu asià? „D'apoi scií frate că muierea e facuta d'in o cósta a barbatului, apoi candu o stringi in bracé, nu faci alt'a, decàtu mai puni cóst'a ce a fostu luatu-o D-dieu éra-si la locu“!

Un'a baba mergendu lunga o strana in baserica se asiedià la spatele unui cantore si incepù a plange. — Dupa finirea st. liturgie cantorulu o chiamà la o parte sì o intrebà: de ce ai plansu matusia? Er' ea i dise: „D'apoi am avutu sì io unu *asim'u* sì mi l'au furatu, — acum' audiendu-te pre D-ta cantandu mi-am adusu a minte de elu, sì me nàpàdira lacremele.“

Unu omu fù intrebatu, cum pote be elu atàt'a vinarsu deodata, la ce response: „Asià, că déca am beutu numai unu pocalu, alu doilea bendu-lu dice catra celu d'antaiu: fa-mi locu sì mie! Asià dice sì alu 3-le catra alu 2-le sì asià mai departe, pone ce in urma apoi tóte 'mi facu locu mie in unu siantiu“!

Unu mosiu betranu, ce numai avea nisi unu dintre in gura, mergea pe drumu cu unu nepotu alu seu. La unu tempu dise nepotulu mosiului seu: „acum'a nu mai potu de frigu.“ Ér. betranulu response: „Asià si mie, nu-mi stau nisi dintii in gura pe locu de frigu!“

Unu sasu picà din turnulu basericiei d'in Bistriti'a. — La ce jupanés'a lui se caiá unui romanu cunoscute in urmatorulu tipu:

— „*Che dye ar schi sciutu dye un'a cátu ast'a, nisi pinter 10 zloti n'ar' schi fecut, dapoi pona-mú inche no mai petit asià!*“

Sentintia d'in Biblia.

Mai de una-di candu partidele d'in Diet'a Pestana si-dadeau in capete, sì candu unu stangaciu dîcea unui d'in drépt'a: lasa, că scimu noi ce secaturi voiti voi sà faceti; — i response cestu d'in urma: dar' bine, ce ve amestecati voi totu in trebile nóstre, sì ne totu luati atât'a la respundere; pote nu sciti voi sentinti'a d'in Biblia, care dice, că ce face drépt'a, sà nu scie stang'a.

Ba scimu, replică stangaciulu, dar' ce, suntemu noi de vina déca voi sunteti atâtu de prosti, ca sà vedemus sì sà scimu noi tóte blasematiele vóstre. . . . !

Ciguri-Miguri.

* * * Fia iertatulu ministrulu Bach, caletorindu mai de una-di pr'in Ungari'a sì vediendu organisa-tiunea cea noua a tierii, si-a esprimatu multumirea, sì indestulirea sa facie de guvernulu actualu.

[§] Stranutandu mai de una-di Bîz-mark d'in Berlinu, lui Ondrasiu la Vien'a ise parù, că dau cu-tunurile!

†† Mai dilele aceste se-a intemplatu de a morit unu popa d'in Banatu fore de veste, Facendu-se apoi sectiunea, se-a aflatu la elu in stomacu unu articlu fôrte lungu, nerumegatu, dela „Albin'a.“

□ Unu romanu d'in Ardélu, sà fia pusu unu premiu de căte-va sute de galbeni pentru acel'a, care i va scri spune de care programu romanu se mai tiene acum'a vespele dela „Albin'a.“

(S) Definitiunea cea mai nimerita pentru „Scil'a“ si „Caribdea“ Ungariei, ni-a spusu-o deputatulu Dobsa in sie-dinti'a d'in $10\frac{1}{4}$ a. c. a camerei Ungariei, că „Scil'a“ e „neincrederea“ si „Caribdea“ „nedreptata“ ungu-riilor facie de nationalitatile nemagiara d'in Ungari'a. —

Er hat Recht!

Meliti'a Redactiunei.

■ Mai dispunemus de exemplarile complete dela inceputulu anului actuale.

Dlui Som. in Pest'a: „Tand'a si Mand'a“ Matale remane ne publicatu, că-ci tonulu este pré acutu.

Dlui L. in Pest'a: Cu referintia la discursurile intre Tand'a si Mand'a avem a-ti notificá, că ajunge o bôta buna la unu caru de ôle.

Se afia spre vindiare sì se potu trage dela subsenmatulu editoriu (Aradu, strat'a Teleki-ana nrulu 27) urmatoriele uvrage romanesci:

1. „*Poesii de Iulianu Grozescu*“ cu portretulu autorului. Pretiulu 2 fl. in v. a.

2. „*Buchetu*“, cadrul romanescu pentru forte-pianu de dn'a Maria Nicor'a nascuta de Sierbu. Pretiulu: cr. 80. in v. a.

3. „*Calindariulu Babelorul*“, calindariu umoristicu, pentru anulu 1871. totu de o data si pentru 100 de ani. Pretiulu: cr. 30. in v. a.

4. O colectiune completa d'in diurnalulu umoristicu „*Gur'a-Satului*“ semestrul II. anulu 1870 brosuriat. Pret.: fl. 3 v. a.

5. O colectiune completa d'in diurnalulu umoristicu ilustrat „*Gur'a-Satului*“, cursulu intregu alu anului 1871. brosuriat. Pretiulu fl. 6. in v. a.

Dupa 10. exemplarile unulu se da ca rabatu, fia in natura, fia in valórea lui.

M. B. Stănescu.